

LEGE
cu privire la fabricarea și circulația alcoolului etilic
și a producției alcoolice*

nr. 1100-XIV din 30.06.2000

Republicat: Monitorul Oficial al R.Moldova nr.126/197 din 13.04.2023
Republicat: Monitorul Oficial al R.Moldova nr.98-99/293 din 15.06.2010
Monitorul Oficial al R.Moldova nr.130-132/917 din 19.10.2000

* * *

C U P R I N S

Titlul I
DISPOZIȚII GENERALE

Capitolul 1
NOȚIUNI ȘI DISPOZIȚII GENERALE

[Articolul 1.](#) Noțiuni de bază

[Articolul 2.](#) Obiectul legii

[Articolul 3.](#) Sfera și limitele de aplicare a legii

Capitolul 2
OBLIGAȚII, RESTRICȚII ȘI CERINȚE ÎN DOMENIUL FABRICĂRII ȘI
CIRCULAȚIEI ALCOOLULUI ETILIC ȘI A
PRODUCȚIEI ALCOOLICE

[Articolul 4.](#) Obligațiile agenților economici

[Articolul 5.](#) Restricții

[Articolul 6.](#) Cerințe obligatorii pentru fabricarea și circulația alcoolului etilic și a producției alcoolice

[Articolul 6¹.](#) Producția alcoolică cu indicație geografică protejată, cu denumire de origine protejată și specialitățile tradiționale garantate

[Articolul 7.](#) Registrul de stat al circulației alcoolului etilic și a producției alcoolice

[Articolul 7¹.](#) Declarațiile de fabricare și de circulație a alcoolului etilic, a distilatelor de origine agricolă și a producției alcoolice

Capitolul 3
POLITICA DE STAT ȘI CONTROLUL DE STAT ÎN DOMENIUL FABRICĂRII
ȘI CIRCULAȚIEI ALCOOLULUI ETILIC ȘI
A PRODUCȚIEI ALCOOLICE

[Articolul 8.](#) Politica de stat

[Articolul 9.](#) Controlul de stat

[Articolul 10.](#) Funcțiile de control ale organului abilitat

[Articolul 11.](#) Atribuțiile reprezentanților organului abilitat cu funcții de control de stat

Capitolul 4
IMPUNEREA FISCALĂ

[Articolul 12.](#) Impunerea și administrarea fiscală

Capitolul 5
LICENȚIEREA FABRICĂRII ȘI CIRCULAȚIEI ALCOOLULUI
ETILIC ȘI A PRODUCȚIEI ALCOOLICE

[Articolul 13.](#) Licențierea fabricării, comercializării, păstrării și importului alcoolului etilic și al producției alcoolice

[Articolul 14.](#) Suspendarea licenței

[Articolul 15.](#) – *exclus.*

[Articolul 16.](#) Încetarea valabilității licenței și retragerea licenței

Capitolul 6
ETICHETAREA ȘI PUBLICITATEA
PRODUCȚIEI ALCOOLICE

[Articolul 17.](#) Etichetarea producției alcoolice

[Articolul 17¹.](#) Cerințe față de informația de pe eticheta producției alcoolice

[Articolul 17².](#) Restricții față de informația de pe eticheta producției alcoolice

[Articolul 17³.](#) – *Abrogat.*

[Articolul 17⁴.](#) – *Abrogat.*

[Articolul 17⁵.](#) – *Abrogat.*

[Articolul 17⁶.](#) Publicitatea producției alcoolice

Capitolul 7
CALITATEA ȘI SIGURANȚA

[Articolul 17⁷.](#) Calitatea și siguranța

[Articolul 17⁸.](#) Controlul calității producției alcoolice prin metoda organoleptică

[Articolul 17⁹.](#) – *Abrogat.*

[Articolul 17¹⁰.](#) – *Abrogat.*

Titlul II
FABRICAREA ALCOOLULUI ETILIC
ȘI A PRODUCȚIEI ALCOOLICE

[Articolul 18.](#) Cerințele față de utilajul tehnologic utilizat la fabricarea alcoolului etilic și a băuturilor spirtoase cu concentrația alcoolică de minimum 25% în volum

[Articolul 18¹.](#) Cerințe față de fabricarea alcoolului complet denaturat

[Articolul 19.](#) Stocarea și livrarea alcoolului etilic și a producției alcoolice

[Articolul 20.](#) Marcarea producției alcoolice cu „Timbru de acciz”

[Articolul 21.](#) – *Abrogat.*

[Articolul 22.](#) – *Abrogat.*

Titlul III
IMPORTUL ȘI EXPORTUL ALCOOLULUI ETILIC ȘI A PRODUCȚIEI ALCOOLICE

Capitolul 1
IMPORTUL ALCOOLULUI ETILICȘI AL PRODUCȚIEI ALCOOLICE

[Articolul 23.](#) Reglementarea de stat a importului alcoolului etilic și al producției alcoolice

[Articolul 24.](#) Importul alcoolului etilic și al producției alcoolice

[Articolul 25.](#) – *Abrogat.*

Capitolul 2

EXPORTUL ALCOOLULUI ETILICȘI AL PRODUCȚIEI ALCOOLICE

[Articolul 26.](#) Exportul alcoolului etilic și al producției alcoolice

[Articolul 27.](#) – *Abrogat.*

Titlul IV

CIRCULAȚIA INTERIOARĂ ALCOOLULUI ETILIC ȘI A PRODUCȚIEI ALCOOLICE

Capitolul 1

COMERCIALIZAREA CU RIDICATA A ALCOOLULUI ETILIC ȘI PRODUCȚIEI ALCOOLICE

[Articolul 28.](#) Depozite specializate

Capitolul 2

COMERCIALIZAREA CU AMĂNUNTUL A PRODUCȚIEI ALCOOLICE

[Articolul 29.](#) Dreptul de comercializare cu amănuntul a producției alcoolice

[Articolul 30.](#) Restricții privind comercializarea cu amănuntul a producției alcoolice

[Articolul 31.](#) Interdicția circulației gratuite a producției alcoolice

Titlul V

RĂSPUNDEREA PENTRU ÎNCĂLCAREA LEGISLAȚIEI CU PRIVIRE LA FABRICAREA ȘI CIRCULAȚIA ALCOOLULUI ETILIC ȘI A PRODUCȚIEI ALCOOLICE

[Articolul 32.](#) Răspunderea pentru încălcarea legii

[Articolul 33.](#) Retragerea din circulație a alcoolului etilic și a producției alcoolice care nu corespund cerințelor legii

Titlul VI

DISPOZIȚII FINALE ȘI TRANZITORII

[Articolul 34.](#) – *exclus.*

[Articolul 35.](#) Valabilitatea licențelor eliberate anterior

[Articolul 36.](#) Punerea în aplicare a prezentei legi

[Anexa.](#)

Notă: În cuprinsul legii, sintagma „băutură alcoolică tare”, la orice formă gramaticală, se substituie cu sintagma „băutură spirtoasă cu concentrația alcoolică de minimum 25% în volum”, la forma gramaticală corespunzătoare, conform Legii nr.407 din 21.12.2023, în vigoare 30.01.2024

Parlamentul adoptă prezenta lege organică.

Prezenta lege transpune art.2 din Regulamentul (UE) 2019/787 al Parlamentului European și al Consiliului din 17 aprilie 2019 privind definirea, descrierea, prezentarea și etichetarea băuturilor spirtoase, utilizarea denumirilor băuturilor spirtoase în prezentarea și etichetarea altor produse alimentare, protecția indicațiilor geografice ale băuturilor spirtoase, utilizarea alcoolului etilic și a distilatelor de origine agricolă în băuturile alcoolice, și de abrogare a Regulamentului (CE) nr.110/2008,

publicat în Jurnalul Oficial al Uniunii Europene L 130 din 17 mai 2019, așa cum a fost modificat ultima oară prin Regulamentul delegat (UE) 2022/1303 al Comisiei din 25 aprilie 2022.

[Clauza de armonizare introdusă prin Legea nr.407 din 21.12.2023, în vigoare 30.01.2024]

Titlul I DISPOZIȚII GENERALE

Capitolul 1 NOȚIUNI ȘI DISPOZIȚII GENERALE

Articolul 1. Noțiuni de bază

În sensul prezentei legi, prin noțiunile de mai jos se înțelege:

alcool etilic – alcool obținut prin fermentarea alcoolică a materiei prime agricole de origine vegetală, cu distilarea și rectificarea ulterioară acestuia, și alcool de origine sintetică.

Alcool etilic se consideră alcoolul etilic de origine agricolă rectificat, alcoolul etilic tehnic și alcoolul etilic denaturat;

alcool etilic de origine agricolă rectificat – alcool etilic obținut în urma rectificării alcoolului brut și/sau a plămezilor, după fermentarea alcoolică, din materii prime agricole de origine vegetală, având concentrația alcoolică de cel puțin 96% în volum;

alcool etilic tehnic – alcool etilic care, prin compoziția sa, este impropriu pentru utilizare în scopuri alimentare;

alcool etilic denaturat – alcool etilic care conține adaos de substanțe speciale (denaturanți), specificate la art.18¹ alin.(1), a căror prezență exclude utilizarea acestuia la fabricarea producției alcoolice alimentare;

aviz prealabil – document necesar pentru import care atestă că volumul solicitat de alcool etilic în corespundere cu programul de producere este coordonat cu Agenția Națională pentru Siguranța Alimentelor;

producție alcoolică – produse alimentare destinate consumului uman, având concentrația alcoolică mai mare de 1,2 în volum;

băutură slab alcoolică – producție alcoolică având concentrația alcoolică de la 1,2% în volum până la 7% în volum;

băutură alcoolică cu un conținut redus de alcool – producție alcoolică având concentrația alcoolică de la 7% în volum până la 15% în volum;

producători – agenți economici care dispun de capacități de producție, dețin licența respectivă și întrunesc condițiile prevăzute de prezenta lege pentru fabricarea alcoolului etilic, producției alcoolice;

capacități de producție – utilaj tehnologic necesar conform cerințelor stabilite în actele normative aprobate de Guvern pentru asigurarea ciclului tehnologic de fabricare a alcoolului etilic și a producției alcoolice solicitate în prognoza programului de producție;

circulația producției alcoolice – procurarea (inclusiv importul), livrarea (inclusiv exportul), folosirea, stocarea (depozitarea, păstrarea) și comercializarea (cu ridicata și cu amănuntul) producției alcoolice;

contor de evidență cu memorie fiscală – dispozitiv de evidență și control al alcoolului etilic și al băuturilor spirtoase cu concentrația alcoolică de minimum 25% în volum;

măsurător de volum pentru comercializarea lichidelor – dispozitiv de evidență și control al alcoolului etilic și al distilatelor de origine agricolă;

depozit-tip pentru păstrarea alcoolului etilic – depozit dotat cu vase tehnologice, utilaj și măsurătoare de diferite capacități pentru recepția, stocarea și livrarea alcoolului etilic în conformitate cu cerințele documentației normativ-tehnice în vigoare;

depozit specializat – depozit special amenajat pentru stocarea și comercializarea cu ridicata a producției alcoolice ambalate;

documentație normativă – standarde, coduri de bune practici și alte documente ce specifică reguli, linii directoare sau caracteristici pentru diferite genuri de activitate sau pentru rezultatele acestora;

distilat de origine agricolă – produs obținut prin distilarea, după fermentarea alcoolică, a materiei

prime agricole de origine vegetală, care nu prezintă nici caracteristicile alcoolului etilic rectificat, nici cele ale unei băuturi spirtoase, dar care păstrează aroma și gustul materiei prime utilizate;

produs falsificat (contrafăcut) – produs care, potrivit compoziției și procedeelelor de fabricare, nu corespunde documentației normative în vigoare și este prezentat drept veritabil, inducând în eroare consumatorul, sau duplicat fals reprodus după modelul original;

dop cu dispersie – dop de o singură folosință care exclude posibilitatea de pătrundere în sticlă a lichidului din exterior fără deteriorarea dopului;

Timbru de acciz – timbru ce reprezintă o imprimare pe hârtie specială de dimensiuni stabilite, cu inscripții și semne distinctive, emis de stat, ce conține informație despre producția alcoolică, și utilizat în calitate de marcă a unor categorii de producție alcoolică supusă accizelor. Se aplică pe producția finită fabricată în Republica Moldova și destinată comercializării pe piața internă, precum și pe producția alcoolică importată;

producție alcoolică energizantă – producție alcoolică destinată consumului uman, care conține combinații variate de carbohidrați cu una sau mai multe substanțe: vitamine, minerale, cafeină, taurină, carnitină, guarana, glucuronolactonă și alți compuși cu efect de stimulare a sistemului nervos central;

ambalaj din materiale netradiționale – ambalaj confecționat din ceramică, porțelan, faianță, lemn sau cristal;

băutură spirtoasă – producție alcoolică destinată consumului uman, având caracteristici organoleptice specifice și o concentrație alcoolică de minimum 15% în volum, fabricată fie dintr-un distilat de origine agricolă sau din alcool etilic de origine agricolă rectificat, sau prin cupajarea acestora, cu sau fără adaos de sucuri, macerate, morse, extracte, produse cu conținut de zahăr, arome naturale sau substanțe aromatice, apă condiționată și alte ingrediente, fie numai din ingrediente naturale.

[Art. 1 modificat prin Legea nr.407 din 21.12.2023, în vigoare 30.01.2024]

Articolul 2. Obiectul legii

(1) Prezenta lege stabilește cadrul juridic, administrativ, de control și de asigurare a calității în domeniul fabricării și circulației alcoolului etilic și a producției alcoolice, cu excepția vinului, produselor obținute pe bază de must și a produselor vitivinicole aromatizate în sensul [Legii viei și vinului nr.57/2006](#).

(2) Fabricarea și circulația alcoolului etilic și a producției alcoolice se efectuează în condițiile prevăzute de prezenta lege, cu respectarea cerințelor de ocrotire a sănătății populației și de protecție a mediului înconjurător.

(3) Reglementarea legislativă a fabricării și circulației alcoolului etilic și a producției alcoolice are drept scop:

- a) apărarea intereselor economice ale statului;
- b) satisfacerea cerințelor consumatorilor și sporirea nivelului culturii consumului pentru prevenirea consumului dăunător și abuziv al producției alcoolice;
- c) consolidarea reputației comerciale a producției alcoolice din Republica Moldova și sporirea exportului de producție alcoolică calitativă;
- d) crearea condițiilor adecvate de fabricare a alcoolului etilic și a producției alcoolice și asigurarea calității acestora;
- e) intensificarea și eficientizarea controlului asupra respectării condițiilor de fabricare și circulație a alcoolului etilic și a producției alcoolice;
- f) păstrarea tehnologiilor clasice și protejarea mărcilor tradiționale de producție alcoolică;
- g) combaterea falsificării alcoolului etilic și a producției alcoolice;
- h) prevenirea și combaterea evaziunii fiscale în procesul circulației alcoolului etilic și a producției alcoolice, sporirea veniturilor bugetare provenite din fabricarea și circulația alcoolului etilic și a producției alcoolice.

Articolul 3. Sfera și limitele de aplicare a legii

(1) Prezenta lege reglementează relațiile care apar pe piața internă în domeniul fabricării și circulației alcoolului etilic și a producției alcoolice, cu excepția vinului, produselor obținute pe bază de

must și a produselor vitivinicole aromatizate în sensul [Legii viei și vinului nr.57/2006](#), și este obligatorie pentru toți subiecții vizați.

(2) Prevederile prezentei legi nu se extind asupra relațiilor și activităților din domeniul:

a) fabricării și circulației medicamentelor și a mijloacelor de diagnosticare ce conțin alcool etilic, înregistrate de către autoritatea împuternicită a administrației publice și incluse în Nomenclatorul de stat de medicamente;

b) fabricării și circulației articolelor cu destinație medicală, medicamentelor preparate de instituțiile farmaceutice după rețete individuale, preparatelor homeopatice, medicamentelor de uz veterinar, parfumurilor și produselor cosmetice;

c) – *abrogată*;

d) fabricării producției alcoolice în condiții de casă, pentru consum personal, cu excepția băuturilor spirtoase cu concentrația alcoolică de minimum 25% în volum.

(3) Dacă tratatele internaționale la care Republica Moldova este parte prevăd alte norme decât cele stabilite în prezenta lege, se aplică normele tratatelor internaționale.

Capitolul 2

OBLIGAȚII, RESTRICȚII ȘI CERINȚE ÎN DOMENIUL FABRICĂRII ȘI CIRCULAȚIEI ALCOOLULUI ETILIC ȘI A PRODUCȚIEI ALCOOLICE

Articolul 4. Obligațiile agenților economici

(1) Agenții economici care desfășoară activități în domeniul fabricării și circulației alcoolului etilic și a producției alcoolice sunt obligați:

a) să fabrice alcool etilic și producție alcoolică în limita sortimentului pentru care s-a eliberat licența;

b) să comercializeze alcool etilic pentru fabricarea producției alcoolice și a producției farmaceutice agenților economici care dețin licența respectivă;

c) să țină, utilizând sistemul de evidență computerizată, evidența zilnică, potrivit unei forme stabilite, a stocurilor de materie primă pe fiecare furnizor aparte, a materiei prime prelucrate și rămase în stoc; a cantităților de alcool etilic și de producție alcoolică fabricate și puse în circulație; a alcoolului etilic și a producției alcoolice rămase în stoc pe fiecare denumire și categorie;

c¹) să întocmească și să depună declarațiile de fabricare și/sau de circulație a alcoolului etilic, a distilatelor de origine agricolă și a producției alcoolice, în conformitate cu art.7¹;

d) – *exclusă*;

e) să marcheze producția alcoolică supusă accizării cu timbru de acciz, cu excepția produselor care întrunesc condițiile art.123 alin.(6) din [Codul Fiscal al Republicii Moldova nr.1163/1997](#);

f) să nu transmită, direct sau indirect, licența altor agenți economici;

g) să asigure etanșeitatea instalațiilor de fabricare a alcoolului etilic și a producției alcoolice, circulația întregii producții fabricate prin mijloace de măsurare și de control, cu excepția berii și a băuturilor pe bază de bere;

h) să asigure integritatea sigiliilor aplicate, integritatea și funcționarea mijloacelor de măsurat și de control, precum și condiții de depozitare în siguranță a alcoolului etilic și a producției alcoolice fabricate, cu excepția berii și a băuturilor pe bază de bere;

i) să comercializeze producția alcoolică cu ridicata numai agenților economici care dispun de depozite specializate și dețin licență respectivă;

j) să asigure verificarea metrologică a mijloacelor de măsurare utilizate în scopul supravegherii fiscale și controlului circulației alcoolului etilic, cu excepția berii și a băuturilor pe bază de bere.

(2) Titularii de licență în domeniu pot comercializa alcool etilic agenților economici care practică o altă activitate decât cea în domeniul fabricării producției alcoolice, dar care, în procesul de producere, utilizează alcool etilic, doar cu notificarea prealabilă a organului abilitat cu funcții de control de stat în domeniul fabricării și circulației alcoolului etilic și a producției alcoolice. Nerespectarea obligației de notificare sau comercializarea cu devieri considerabile și intenționate de la datele indicate în notificare constituie temei pentru retragerea licenței.

(3) Notificarea indicată la alin.(2) se depune cu cel puțin 3 zile lucrătoare până la livrarea alcoolului etilic și trebuie să conțină datele licenței, datele de identificare ale vânzătorului și ale cumpărătorului, cantitatea, calitatea și scopul declarat de utilizare a alcoolului etilic. Notificarea se depune în formă electronică sau pe suport de hârtie. Modul depunerii și forma notificării se stabilesc de către Guvern.

Articolul 5. Restricții

(1) Nu pot desfășura activități în domeniul fabricării și circulației alcoolului etilic și a producției alcoolice agenții economici care nu dispun de licență respectivă, precum și agenții economici cărora licența le-a fost suspendată sau retrasă în modul stabilit de lege.

(2) Se interzice:

a) livrarea în rețeaua de comerț și comercializarea cu amănuntul a alcoolului etilic în vrac și/sau îmbuteliat;

a¹) livrarea în rețeaua de comerț și comercializarea cu amănuntul a producției alcoolice în vrac destinate consumului uman direct, cu excepția vinului, a berii și a băuturilor pe bază de bere;

b) fabricarea alcoolului etilic și a producției alcoolice din materia primă a clientului dacă acesta nu deține licență pentru comercializarea angro a alcoolului etilic și a producției alcoolice;

b¹) utilizarea, la fabricarea producției alcoolice, a alcoolului etilic fabricat din materie primă nealimentară;

c) transmiterea în folosință agenților economici care nu dispun de licențele respective a spațiilor pentru fabricarea alcoolului etilic și a producției alcoolice, utilajului tehnologic și depozitelor specializate;

c¹) folosirea utilajului tehnologic și a spațiilor de producere în scopul fabricării producției nealimentare;

d) livrarea și comercializarea în rețeaua de farmacii a alcoolului etilic în vrac și/sau îmbuteliat în recipiente cu o capacitate mai mare de 100 ml;

e) – *abrogată*;

e¹) comercializarea alcoolului etilic importat;

f) fabricarea și circulația alcoolului etilic și a producției alcoolice falsificate (contrafăcute);

[Lit.g) alin.(2) art.5 abrogată prin Legea nr.407 din 21.12.2023, în vigoare 30.01.2024]

h) circulația producției alcoolice ambalate nemarcate în modul stabilit cu Timbru de acciz, cu excepția produselor care întrunesc condițiile art.123 alin.(6) din [Codul fiscal al Republicii Moldova nr.1163/1997](#);

i) comercializarea cu ridicata și cu amănuntul pe piața internă a băuturilor spirtoase cu concentrația alcoolică de minimum 25% în volum la prețuri mai mici decât prețul minim de comercializare a băuturilor spirtoase cu concentrația alcoolică de minimum 25% în volum, care constituie pentru comerțul cu ridicata – 60 lei/litru, iar pentru comerțul cu amănuntul – 80 lei/litru. La comercializarea băuturilor spirtoase cu concentrația alcoolică de minimum 25% în volum în ambalaje cu capacitate mai mare sau mai mică de 1 litru, prețul minim este determinat în funcție de prețul minim stabilit pentru 1 litru, recalculat la volumul necesar;

j) importul, livrarea în rețeaua de comerț și comercializarea pe piața Republicii Moldova a producției alcoolice energizante de proveniență autohtonă și din import.

(3) Circulația producției alcoolice care nu corespunde cerințelor art.17–17⁶ este interzisă.

(4) – *abrogat*.

[Art.5 modificat prin Legea nr.407 din 21.12.2023, în vigoare 30.01.2024]

Articolul 6. Cerințe obligatorii pentru fabricarea și circulația alcoolului etilic și a producției alcoolice

(1) Decontările dintre agenții economici care desfășoară activități în domeniul circulației alcoolului etilic de origine agricolă rectificat se vor face numai prin intermediul instituțiilor financiare.

(2) Răspunderea pentru nerespectarea documentației normative cu privire la fabricarea și circulația alcoolului etilic și producției alcoolice, fabricate și/sau puse în circulație în Republica Moldova, revine

agenților economici care le-au fabricat și/sau le-au pus în circulație.

(3) Îmbutelierea alcoolului etilic destinat comercializării în rețeaua de farmacii se efectuează la întreprinderi specializate care dispun de licență pentru fabricarea și/sau păstrarea, comercializarea angro a alcoolului etilic, a producției alcoolice.

(4) Comercializarea pe piața internă a băuturilor spirtoase cu o concentrație alcoolică de minimum 25% în volum îmbuteliate/ambalate se efectuează în sticle cu dopuri cu dispersie sau cu alte tipuri de dopuri, confirmate de către Instituția Publică „Laboratorul central de testare a băuturilor alcoolice/nealcoolice și a produselor conservate”, care ar exclude posibilitatea pătrunderii în sticlă a lichidului din exterior fără deteriorarea dopului.

(5) Prevederile alin.(4) nu se aplică băuturilor spirtoase din categoria rachiurilor obținute pe bază de distilate de origine agricolă, brandyurilor, whiskyurilor, romurilor, lichiorurilor cu un conținut minim de zahăr de 350 g/dm³, băuturilor spirtoase în ambalaj cu capacitatea de până la 0,25 litri și băuturilor spirtoase în ambalaj din materiale netradiționale. Categoria băuturii spirtoase se definește în actele normative aprobate de Guvern.

(6) Comercializarea pe piața internă a alcoolului etilic, a distilatelor și a producției alcoolice se efectuează în baza certificatului de conformitate sau a declarației de conformitate pe propria răspundere întocmită în baza unui raport de analiză emis de către un laborator atestat/acreditat, conform regulilor stabilite în actele normative aprobate de Guvern.

[Art.6 modificat prin Legea nr.407 din 21.12.2023, în vigoare 30.01.2024]

Articolul 6¹. Producția alcoolică cu indicație geografică protejată, cu denumire de origine protejată și specialitățile tradiționale garantate

(1) La fabricarea și comercializarea producției alcoolice, protecția indicațiilor geografice, a denumirilor de origine și a specialităților tradiționale garantate se efectuează în conformitate cu [Legea nr.66/2008](#) privind protecția indicațiilor geografice, denumirilor de origine și specialităților tradiționale garantate.

(2) Organizarea fabricării și comercializării producției alcoolice cu indicație geografică protejată și a celei cu denumire de origine protejată, precum și a specialităților tradiționale garantate se reglementează de către Guvern.

Articolul 7. Registrul de stat al circulației alcoolului etilic și a producției alcoolice

(1) Agenții economici care desfășoară activități în domeniul fabricării și circulației alcoolului etilic și a producției alcoolice, odată cu primirea licenței, sunt supuși înregistrării obligatorii în Registrul de stat al circulației alcoolului etilic și a producției alcoolice.

(2) Controlul asupra circulației alcoolului etilic și a producției alcoolice se efectuează prin sistemul de evidență computerizată, cu înregistrarea datelor în Registrul de stat al circulației alcoolului etilic și a producției alcoolice.

(3) Prevederile prezentului articol nu se extind asupra relațiilor și activităților din domeniul fabricării și circulației berii și a băuturilor pe bază de bere.

Articolul 7¹. Declarațiile de fabricare și de circulație a alcoolului etilic, a distilatelor de origine agricolă și a producției alcoolice

(1) Agenții economici care activează în domeniul fabricării și/sau păstrării, comercializării angro a alcoolului etilic, a distilatelor de origine agricolă și a producției alcoolice întocmesc și depun, în baza evidenței computerizate, declarația de fabricare și/sau de circulație a alcoolului etilic și a distilatelor de origine agricolă, precum și declarația de fabricare și/sau de circulație a producției alcoolice.

(2) Agenții economici întocmesc și depun, în format electronic sau pe suport de hârtie, declarațiile indicate la alin.(1) până la data de 15 ianuarie, cu indicarea situației la data de 31 decembrie a anului precedent.

(3) Declarațiile conțin date despre stocul de produs la începutul anului de referință, volumul fabricat și volumul comercializat de produs pe parcursul anului respectiv, precum și stocul de produs la finele

anului de referință.

(4) Forma declarațiilor se stabilește de către Guvern.

(5) Declarațiile indicate la alin.(1) se depun la Agenția Națională pentru Siguranța Alimentelor.

Capitolul 3

POLITICA DE STAT ȘI CONTROLUL DE STAT ÎN DOMENIUL FABRICĂRII ȘI CIRCULAȚIEI ALCOOLULUI ETILIC ȘI A PRODUCȚIEI ALCOOLICE

Articolul 8. Politica de stat

Politica de stat în domeniul fabricării și circulației alcoolului etilic și a producției alcoolice este realizată de Ministerul Agriculturii și Industriei Alimentare.

Articolul 9. Controlul de stat

(1) Controlul de stat în domeniul fabricării și circulației alcoolului etilic, a distilatelor de origine agricolă și a producției alcoolice este efectuat în conformitate cu prevederile [Legii nr.131/2012](#) privind controlul de stat asupra activității de întreprinzător.

(2) Organul abilitat cu funcții de control de stat în domeniul fabricării și circulației alcoolului etilic și a producției alcoolice este Agenția Națională pentru Siguranța Alimentelor.

(3) Supravegherea metrologică în utilizare a mijloacelor de măsurare supuse controlului metrologic legal se efectuează de către Agenția pentru Protecția Consumatorilor și Supravegherea Pieței.

Articolul 10. Funcțiile de control ale organului abilitat

Organul abilitat cu funcții de control de stat în domeniul fabricării și circulației alcoolului etilic și a producției alcoolice este împuternicit să efectueze:

a) controlul, la toate etapele de fabricare și circulație, al alcoolului etilic, al distilatelor de origine agricolă și al producției alcoolice; controlul privind corespunderea calității și siguranței alcoolului etilic, ale distilatelor de origine agricolă și ale producției alcoolice cerințelor prezentei legi și ale actelor normative de punere în aplicare a prezentei legi;

b) controlul respectării condițiilor de fabricare și circulație a alcoolului etilic și a producției alcoolice;

c) controlul condițiilor specifice de licențiere pentru genul de activitate fabricarea și/sau păstrarea, comercializarea angro a alcoolului etilic și a producției alcoolice.

[Art.10 completat prin Legea nr.407 din 21.12.2023, în vigoare 30.01.2024]

Articolul 11. Atribuțiile reprezentanților organului abilitat cu funcții de control de stat

Pentru exercitarea funcțiilor de control, reprezentanții organului abilitat cu funcții de control de stat în domeniul fabricării și circulației alcoolului etilic și a producției alcoolice dețin următoarele atribuții:

a) verifică corectitudinea aplicării prevederilor prezentei legi și ale actelor normative de punere în aplicare a acestora de către agenții economici;

b) efectuează controlul marcării producției alcoolice cu timbru de acciz (prezența timbrului de acciz, corectitudinea aplicării acestuia);

c) verifică respectarea prevederilor actelor normative la utilizarea mărcilor proprietate a statului pentru producția alcoolică;

d) prelevează, în timpul controalelor oficiale de stat, mostre de producție alcoolică, de alcool etilic, de distilate de origine agricolă sau de componente de cupaj destinate producerii producției alcoolice pentru evaluarea, în laboratoare de încercări acreditate, a caracteristicilor fizico-chimice și de siguranță, de asemenea decide dacă supune sau nu mostrele prelevate analizei senzoriale prin metoda organoleptică;

e) efectuează, în comun cu reprezentanții Serviciului Fiscal de Stat și ai Agenției pentru Protecția Consumatorilor și Supravegherea Pieței, controlul integrității sigiliilor aplicate utilajului pentru producerea alcoolului etilic, a distilatelor de origine agricolă și a băuturilor spirtoase cu concentrația alcoolică de minimum 25% în volum;

f) verifică etanșeitatea instalațiilor de fabricare a alcoolului etilic, a distilatelor de origine agricolă și a băuturilor spirtoase cu concentrația alcoolică de minimum 25% în volum;

g) verifică înregistrarea utilajului tehnologic principal folosit pentru fabricarea alcoolului etilic, distilatelor de origine agricolă și a băuturilor spirtoase cu concentrația alcoolică de minimum 25% în volum în Registrul utilajului tehnologic principal, ținut de Agenția Națională pentru Siguranța Alimentelor;

h) verifică înregistrarea agenților economici care fabrică și/sau păstrează, comercializează angro alcool etilic și producție alcoolică în Registrul de stat al circulației alcoolului etilic și a producției alcoolice și în Registrul utilajului tehnologic principal;

i) sesizează autoritatea competentă asupra încălcărilor depistate ce atrag suspendarea sau retragerea licenței din domeniul fabricării și/sau circulației alcoolului etilic și a producției alcoolice, în cazurile stabilite de prezenta lege.

[Art.11 modificat prin Legea nr.407 din 21.12.2023, în vigoare 30.01.2024]

Capitolul 4 IMPUNEREA FISCALĂ

Articolul 12. Impunerea și administrarea fiscală

(1) La întreprinderile producătoare de alcool etilic și băuturi spirtoase cu concentrația alcoolică de minimum 25% în volum se efectuează control fiscal prin verificarea operativă.

(2) Serviciul Fiscal de Stat extrage lunar datele privind consumul de alcool etilic prin contoare de evidență cu memorie fiscală.

(3) – *exclus.*

(4) – *exclus.*

Capitolul 5 LICENȚIEREA FABRICĂRII ȘI CIRCULAȚIEI ALCOOLULUI ETILIC ȘI A PRODUCȚIEI ALCOOLICE

Articolul 13. Licențierea fabricării, comercializării, păstrării și importului alcoolului etilic și al producției alcoolice

(1) Fabricarea, comercializarea, păstrarea și importul alcoolului etilic și al producției alcoolice sunt supuse licențierii în conformitate cu [Legea nr.160/2011](#) privind reglementarea prin autorizare a activității de întreprinzător.

(2) Solicitantul licenței pentru fabricarea alcoolului etilic și producției alcoolice trebuie să corespundă următoarelor cerințe:

a) deține în proprietate sau folosință capacitatea minimă de producție;

b) în întreprindere există sistem de evidență computerizată;

c) deține mijloace de măsurare aprobate și verificate metrologic care vor fi utilizate în scopul supravegherii fiscale și al controlului circulației alcoolului, cu excepția berii și a băuturilor pe bază de bere;

d) utilajul tehnologic principal pentru fabricarea alcoolului etilic și/sau a băuturilor spirtoase cu concentrația alcoolică de minimum 25% în volum este conform cu cerințele de fabricare a alcoolului, fiscale și de mediu la prelucrarea și utilizarea integrală a deșeurilor principale ale producției alcoolice, stabilite în actele normative aferente, și este înregistrat în condițiile art.18.

(2¹) Solicitantul licenței pentru păstrarea, comercializarea angro și importul alcoolului etilic și al producției alcoolice trebuie să corespundă următoarelor cerințe:

a) deține depozite specializate în conformitate cu prevederile art.28;

b) în întreprindere există sistem de evidență computerizată.

(3) Agentul economic care solicită licență, suplimentar la actele prevăzute în [Legea nr.160/2011](#) privind reglementarea prin autorizare a activității de întreprinzător, prezintă:

a) copia de pe actul de proprietate sau de pe alt act juridic, în baza căruia s-a născut dreptul de folosință asupra depozitelor specializate (pentru comercializarea angro a producției alcoolice);

b) prognoza sortimentului alcoolului etilic și/sau al producției alcoolice planificate pentru import

și/sau comercializare angro, pentru fabricare și/sau păstrare și comercializare angro în anul calendaristic curent, în 2 exemplare, unul dintre care ulterior se remite organului abilitat cu funcții de control de stat în domeniul fabricării și circulației alcoolului etilic și a producției alcoolice;

c) copia de pe actul de proprietate sau de folosință și/sau de pe contractul de leasing financiar al capacităților de producție și de pe actul de proprietate sau de pe contractul de leasing financiar ori de locațiune a imobilului unde se va desfășura activitatea licențiată (pentru fabricarea alcoolului etilic și a producției alcoolice);

d) copia de pe contractul de distribuție sau confirmarea privind acordarea dreptului de distribuție (pentru comercializarea angro a producției alcoolice).

e) – *abrogată*.

(4) În ziua înregistrării cererii și depunerii documentelor stabilite de prezentul articol pentru obținerea/reperfectarea licenței, autoritatea de licențiere înștiințează organele de control din domeniul fiscal, din domeniul controlului metrologic legal, precum și organul abilitat cu funcții de control de stat în domeniul fabricării și circulației alcoolului etilic și a producției alcoolice pentru a se asigura (cu sau fără solicitarea unei vizite de control din partea organelor respective) de corespunderea utilajului tehnologic principal pentru fabricarea alcoolului etilic și/sau a băuturilor spirtoase cu concentrația alcoolică de minimum 25% în volum cerințelor prezentei legi. În cel mult 7 zile lucrătoare de la data înștiințării, organele de control din domeniul fiscal, din domeniul controlului metrologic legal și organul abilitat cu funcții de control de stat în domeniul fabricării și circulației alcoolului etilic și a producției alcoolice transmit o notificare sau procesul-verbal de control privind rezultatele verificării efectuate.

[Art.13 modificat prin Legea nr.407 din 21.12.2023, în vigoare 30.01.2024]

Articolul 14. Suspendarea licenței

(1) Suspendarea licenței se efectuează în conformitate cu [Legea nr.160/2011](#) privind reglementarea prin autorizare a activității de întreprinzător. Drept temei pentru suspendarea licenței servesc:

a) folosirea utilajului destinat fabricării alcoolului etilic și a producției alcoolice în scopul fabricării producției nealimentare sau în alte scopuri decât cele stipulate în licență;

b) utilizarea mărcilor de produs, a denumirilor de origine și a indicațiilor geografice protejate, a specialităților tradiționale garantate, precum și a simbolurilor naționale asociate acestora, a desenelor și a modelelor industriale, a invențiilor brevetate, după intrarea în vigoare a hotărârii judecătorești despre ilegalitatea utilizării acestora;

c) neîndeplinirea de către titularul de licență, în termenul stabilit, a prescripției privind lichidarea încălcărilor ce țin de condițiile de licențiere;

d) neprezentarea declarațiilor de fabricare și/sau de circulație a alcoolului etilic, a distilatelor de origine agricolă și a producției alcoolice;

e) punerea în circulație a producției alcoolice care nu corespunde cerințelor art.17–17⁶.

(2) Licența se suspendă pe termenul necesar pentru înlăturarea încălcărilor, dar nu mai mult decât pe 6 luni.

(3) În termen de 10 zile de la data comunicării de către autoritatea competentă a deciziei sale privind suspendarea licenței, Agenția Națională pentru Siguranța Alimentelor sigilează utilajul și comunicațiile pentru a exclude fabricarea și circulația alcoolului etilic și a producției alcoolice.

(4) În termen de 10 zile de la primirea informației privind lichidarea încălcărilor care au constituit temei pentru suspendarea licenței și după verificarea faptului lichidării acestora, organul de licențiere adoptă decizia privind reluarea valabilității licenței sau refuză reluarea valabilității acesteia. În baza deciziei emise, Agenția va desigila sau nu va desigila utilajul și comunicațiile.

(5) – *exclus*.

Articolul 15. – exclus.

Articolul 16. Încetarea valabilității licenței și retragerea licenței

(1) Încetarea valabilității licenței are loc în baza cererii depuse în acest sens de către deținător la autoritatea abilitată cu dreptul de a acorda licențe sau la expirarea termenului de valabilitate a licenței.

(2) Licența se retrage de către instanța judecătorească.

(3) Temei pentru retragerea licenței servesc:

a) punerea în circulație a alcoolului etilic și a producției alcoolice pentru genurile de activitate licențiate pentru agenții economici care nu dețin licența respectivă, inclusiv pentru persoanele fizice, sau cu nerespectarea prevederilor art.4 lit.i) din prezenta lege;

b) fabricarea alcoolului etilic și a producției alcoolice care nu corespund cerințelor documentației normative;

c) – exclusă;

d) punerea în circulație a producției alcoolice nemarcate în modul stabilit cu Timbru de acciz ori marcate cu Timbru de acciz fals, precum și a producției alcoolice falsificate (contrafăcute), cu retragerea obligatorie a licenței, fără drept de reînnoire, pe o perioadă de 3 ani. Acest temei nu se aplică comercializării berii și băuturilor pe bază de bere;

e) comunicarea repetată, în mod fraudulos, în decursul unui an, a datelor neautentice în declarațiile de fabricare și/sau de circulație a alcoolului etilic, a distilatelor de origine agricolă și a producției alcoolice, precum și despre sortimentul acestora;

f) neîndeplinirea hotărârii privind suspendarea licenței;

g) suspendarea repetată, în decursul unui an, a licenței pentru una și aceeași încălcare în perioada de valabilitate a licenței;

h) neînlăturarea în termenul stabilit a încălcărilor pentru care a fost dispusă suspendarea licenței;

i) achiziționarea alcoolului etilic și a producției alcoolice de la producători sau din depozite care nu dispun de licență pentru genul respectiv de activitate;

j) constatarea de către organele de control abilitate a cazurilor de fabricare și circulație a alcoolului etilic și a producției alcoolice contrafăcute sau periculoase pentru viața și sănătatea consumatorilor;

k) recepționarea producției alcoolice nu de la depozitele specializate sau nu de la producător;

l) nerespectarea evidenței tehnologice în procesul de fabricare și/sau de comercializare a alcoolului etilic și a producției alcoolice;

m) nerespectarea evidenței zilnice, computerizate, a circulației alcoolului etilic și a producției alcoolice, în baza datelor mijloacelor, verificate în modul stabilit, de măsurat și de control, cu excepția berii și a băuturilor pe bază de bere;

n) punerea în circulație a producției alcoolice importate nemarcate în modul stabilit cu etichete în limba română.

(4) – *exclus*.

Capitolul 6

ETICHETAREA ȘI PUBLICITATEA PRODUCȚIEI ALCOOLICE

Articolul 17. Etichetarea producției alcoolice

(1) Producția alcoolică îmbuteliată/ambalată și pusă în circulație trebuie să fie etichetată.

(2) La etichetare se folosesc indicații obligatorii și, după caz, facultative, conform prezentei legi și actelor normative aprobate de Guvern.

(3) Pe etichetă sau pe ambalajul de desfacere trebuie să fie prezentată în mod obligatoriu următoarea informație:

a) țara de origine a produsului. Mențiunea „Fabricat în Republica Moldova” sau „Produs în Republica Moldova” – pentru producția alcoolică fabricată în Republica Moldova;

b) denumirea și adresa întreprinderii producătoare;

c) denumirea și adresa importatorului și cele ale exportatorului;

c¹) categoria și/sau indicația geografică protejată, sau, după caz, denumirea de origine protejată, sau denumirea generică;

d) denumirea produsului;

e) data ambalării (ziua, luna, anul);

- f) concentrația alcoolică (% volum);
- g) volumul nominal al produsului preambalat exprimat în decimetri cubi (dm³), litri (l), centimetri cubi (cm³) sau mililitri (ml);

[Lit.h) alin.(3) art.17 abrogată prin Legea nr.407 din 21.12.2023, în vigoare 30.01.2024]

- i) codul de bare și codul QR (dacă sunt înregistrate);

[Lit.j) alin.(3) art.17 abrogată prin Legea nr.407 din 21.12.2023, în vigoare 30.01.2024]

k) termenul de valabilitate sau data durabilității minime – pentru producția alcoolică având concentrația alcoolică de cel mult 10% în volume;

l) lista de ingrediente sau adjuvanți tehnologici indicați în Anexa nr.1 la [Legea nr.279/2017](#) privind informarea consumatorului cu privire la produsele alimentare;

m) numărul de identificare a lotului, precedat de mențiunea „L”;

n) mențiunea de sănătate „Alcoolul poate dăuna copilului nenăscut” și/sau pictograma respectivă, conform anexei;

o) mențiunea de sănătate „Nu oferiți alcool minorilor” și/sau pictograma respectivă, conform anexei;

p) mențiunea de sănătate „Alcoolul încetinește viteza de reacție – nu consuma alcool dacă conduci vehicule” și/sau pictograma respectivă, conform anexei;

q) mențiunea de sănătate „Alcoolul poate cauza dependență”.

(4) Cerințele privind utilizarea indicațiilor obligatorii și a celor facultative pe etichetă sau pe ambalajul de desfacere se stabilesc în actele normative aprobate de Guvern.

[Art.17 modificat prin Legea nr.407 din 21.12.2023, în vigoare 30.01.2024]

Articolul 17¹. Cerințe față de informația de pe eticheta producției alcoolice

(1) Informația de pe etichetă sau de pe ambalajul de desfacere al producției alcoolice trebuie să corespundă următoarelor cerințe:

a) să fie prezentată în conformitate cu art.11 din [Legea nr.279/2017](#) privind informarea consumatorului cu privire la produsele alimentare;

b) denumirea și adresa producătorului, ale ambalatorului și ale importatorului trebuie să fie clare, să nu ocupe o poziție dominantă pe etichetă și să fie transliterate în grafie latină.

(2) Informația de pe etichetă sau de pe ambalajul de desfacere a producției alcoolice se expune în limba română.

(3) Mențiunile de sănătate și pictogramele prevăzute în anexă sunt amplasate în câmp vizual, sunt în culori care să le evidențieze pe ambalaj, pe recipient sau pe eticheta recipientului și sunt redactate astfel încât:

a) pentru mențiunile de sănătate – dimensiunea literei mici nu este mai mică de 10 mm pentru ambalajul exterior, nu este mai mică de 5 mm pentru recipientele cu volum mai mare de 350 ml și nu este mai mică de 2,5 mm pentru recipientele de 350 ml și mai mici;

b) pentru pictograme – dimensiunile nu sunt mai mici de 20 mm pentru ambalajul exterior, nu sunt mai mici de 8 mm pentru recipientele cu volum mai mare de 350 ml și nu sunt mai mici de 5 mm pentru recipientele de 350 ml și mai mici.

[Art.17¹ completat prin Legea nr.407 din 21.12.2023, în vigoare 30.01.2024]

Articolul 17². Restricții față de informația de pe eticheta producției alcoolice

(1) Prin etichetare nu trebuie să se atribuie produselor alcoolice termeni descriptivi, uzuali, generici sau cu caracter elogios dacă nu se referă la produs, dacă jignesc sentimentul religios sau profesional, dacă pot induce în eroare consumatorul sau pot genera riscul de confuzie în privința unui produs similar al altui producător și pot conduce la apariția concurenței neloiale, nici să li se atribuie proprietăți de prevenire, tratare sau vindecare a unor boli sau să se facă referire la astfel de proprietăți.

(2) Se interzice indicarea pe etichetă sau pe ambalajul de desfacere a oricărei informații care:

a) poate fi considerată drept indicație a originii produsului în cazul în care originea lui este alta;

b) cuprinde reproduceri sau imitații de steme, drapele și embleme de stat, denumiri oficiale sau istorice de state ori abrevieri ale lor, denumiri depline sau abreviate de organizații internaționale interguvernamentale, semne, sigilii oficiale de control, de garanție și de marcă, decorații și alte distincții. Astfel de semne pot fi aplicate numai dacă există consimțământul organului competent sau al posesorului acestora;

c) conține o indicație geografică sau o denumire de origine ce identifică un produs care nu este originar din locul menționat în această indicație, chiar și în cazul în care este menționată adevărata origine a produsului sau în cazul în care indicația geografică sau denumirea de origine este folosită în traducere sau este însoțită de expresii precum: “de genul”, “de tipul”, “de stilul”, “imitație” și altele;

d) este contrară ordinii publice și bunelor moravuri;

e) conține mențiuni ce atribuie producției alcoolice efecte curative sau valoare medicală.

Articolul 17³. – *abrogat.*

Articolul 17⁴. – *abrogat.*

Articolul 17⁵. – *abrogat.*

Articolul 17⁶. Publicitatea producției alcoolice

Publicitatea producției alcoolice se supune reglementărilor stabilite de [Legea nr.62/2022](#) cu privire la publicitate.

[Art. 17⁶ modificat prin Legea nr.407 din 21.12.2023, în vigoare 30.01.2024]

Capitolul 7

CALITATEA ȘI SIGURANȚA

[Denumirea modificată prin Legea nr.407 din 21.12.2023, în vigoare 30.01.2024]

Articolul 17⁷. Calitatea și siguranța

(1) Cerințele de calitate și de siguranță ale alcoolului etilic, ale distilatelor de origine agricolă și ale producției alcoolice se stabilesc în prezenta lege și în actele normative aprobate de Guvern.

(2) Calitatea și siguranța alcoolului etilic, ale distilatelor de origine agricolă și ale producției alcoolice plasate pe piață se asigură prin respectarea cerințelor privind caracteristicile fizico-chimice, de siguranță și organoleptice, stabilite în actele normative aprobate de Guvern.

(3) Pentru calitatea și siguranța produselor autohtone puse în circulație responsabil este producătorul, iar pentru calitatea și siguranța produselor importate puse în circulație – importatorul.

[Art. 17⁷ în redacția Legii nr.407 din 21.12.2023, în vigoare 30.01.2024]

Articolul 17⁸. Controlul calității producției alcoolice prin metoda organoleptică

(1) Caracteristicile organoleptice ale producției alcoolice, ale alcoolului etilic și ale distilatelor de origine agricolă, la solicitarea agentului economic, precum și ale mostrelor de produse prelevate în cadrul controalelor de stat, se supun analizei senzoriale prin metoda organoleptică de către Comisia centrală de degustare, instituită de Agenția Națională pentru Siguranța Alimentelor.

(2) Modul de organizare și procedura de evaluare a calității producției alcoolice prin metoda organoleptică se stabilesc într-un regulament elaborat de Ministerul Agriculturii și Industriei Alimentare și aprobat de către Guvern.

[Art. 17⁸ modificat prin Legea nr.407 din 21.12.2023, în vigoare 30.01.2024]

Articolul 17⁹. – *abrogat.*

Titlul II

FABRICAREA ALCOOLULUI ETILIC ȘI A PRODUCȚIEI ALCOOLICE

Articolul 18. Cerințele față de utilajul tehnologic utilizat la fabricarea alcoolului etilic și a băuturilor spirtoase cu concentrația alcoolică de minimum 25% în volum

(1) La fabricarea alcoolului etilic și a băuturilor spirtoase cu concentrația alcoolică de minimum 25% în volum este folosit doar utilaj tehnologic dotat cu aparate pentru măsurarea cantității producției fabricate și cu aparate pentru măsurarea concentrației alcoolice.

(2) Evidența cantității producției fabricate și concentrației alcoolice se efectuează prin sistemul de măsurare, înregistrare și control cu memorie fiscală, pus în funcțiune în condițiile [Legii metrologiei nr.19/2016](#).

(3) Operațiunile de sigilare și desigilare a utilajului tehnologic și a aparatelor utilizate la fabricarea alcoolului etilic și a băuturilor spirtoase cu concentrația alcoolică de minimum 25% în volum se efectuează în comun de către organele de control din domeniul fiscal, din domeniul controlului metrologic legal și organul abilitat cu funcții de control de stat în domeniul fabricării și circulației alcoolului etilic și a producției alcoolice, cu întocmirea unui proces-verbal de control corespunzător.

(4) Nu se permite punerea în funcțiune a utilajului tehnologic fără aplicarea de sigilii la aparatele respective, precum și a utilajului tehnologic neînregistrat.

(5) Utilajul tehnologic principal folosit pentru fabricarea alcoolului etilic și a băuturilor spirtoase cu concentrația alcoolică de minimum 25% în volum se înregistrează în Registrul utilajului tehnologic principal, ținut de Agenția Națională pentru Siguranța Alimentelor și care este parte integrantă a Sistemului informațional integrat „e-ANSA”. Regulamentul de organizare și funcționare a sistemului informațional integrat „e-ANSA” se aprobă de Guvern. Înregistrarea în Registrul utilajului tehnologic principal se efectuează cu emiterea unui certificat de înregistrare a utilajului.

(6) Exploatarea utilajului tehnologic pentru fabricarea alcoolului etilic se admite numai în cazul în care acest utilaj permite a prelucra și utiliza integral deșeurile principale ale producției de alcool.

(7) Operațiunile de înregistrare, sigilare și desigilare a utilajului tehnologic și a aparatelor utilizate la fabricarea alcoolului etilic și a băuturilor spirtoase cu concentrația alcoolică de minimum 25% în volum se fac în baza cererii agentului economic, depusă online prin intermediul Sistemului informațional integrat „e-ANSA”. Modul de înregistrare, sigilare și desigilare a utilajului tehnologic principal utilizat la fabricarea alcoolului etilic și a băuturilor spirtoase cu concentrația alcoolică de minimum 25% în volum, precum și formatul cererii de înregistrare, sigilare și desigilare, anexele la cerere și procedura de examinare a acestora se stabilesc de Guvern.

[Art.18 modificat prin Legea nr.407 din 21.12.2023, în vigoare 30.01.2024]

Articolul 18¹. Cerințe față de fabricarea alcoolului complet denaturat

(1) Alcoolul etilic se consideră denaturat complet atunci când denaturarea este efectuată cu denaturanții specificați la alin.(2).

(2) Formula admisă a fi utilizată pentru denaturarea completă a alcoolului, în concentrație la hectolitrul de alcool absolut, în conformitate cu sistemul de nomenclatură al Uniunii Internaționale de Chimie Pură și Aplicată și cu numărul de înregistrare CAS (Chemical Abstracts Service), este următoarea:

- 1,0 litri de alcool izopropilic (izopropanol) (CAS 67-63-0)
- 1,0 litri de metiletiletană (butanonă) (CAS 78-93-3)
- 1,0 gram de benzoat de denatoniu (CAS 3734-33-6).

(3) Cantitățile/volumele de substanțe prevăzute la alin.(2) sunt exprimate în substanță cu puritatea de 100% și trebuie să se regăsească în produsul finit după omogenizare, la finalul operațiunii de denaturare.

(4) Cantitățile/volumele de substanțe prevăzute la alin.(2) pot fi depășite cu maximum 10%.

(5) În alcoolul denaturat, pentru a-i da culoare caracteristică, se adăugă unul din coloranții chimici

puri – colorant albastru de metilen 0,2 grame (CAS 61-73-4) sau 0,1 grame de violet de metil (CAS 8004-87-3).

(6) Operațiunea de denaturare a alcoolului se realizează prin:

a) adăugarea succesivă a substanțelor denaturante admise în cantitatea de alcool ce urmează a fi denaturată;

b) adăugarea unui amestec, realizat prealabil din substanțele denaturante admise, în cantitatea de alcool ce urmează a fi denaturată.

Articolul 19. Stocarea și livrarea alcoolului etilic și a producției alcoolice

(1) Producătorii de alcool etilic și de producție alcoolică trebuie să dispună de spațiu și de condiții necesare pentru stocarea acestora, conform cerințelor de depozitare și de livrare stabilite prin lege.

(2) Acces în spațiile unde sunt depozitate alcoolul etilic și producția alcoolică îl au numai persoanele special autorizate și reprezentanții organelor abilitate.

(3) Producătorii de producție alcoolică o pot comercializa direct cu amănuntul numai prin magazinele specializate proprii.

(4) Livrarea producției alcoolice pentru stocare și comercializare cu ridicata se efectuează numai prin depozite specializate, iar a alcoolului etilic-prin depozite-tip pentru păstrarea alcoolului etilic.

(5) Alcoolul etilic destinat utilizării la fabricarea producției alcoolice, farmaceutice, de parfumerie și cosmetice se depozitează numai la depozitele-tip de păstrare a alcoolului etilic.

(6) – *abrogat*.

Articolul 20. Marcarea producției alcoolice cu „Timbru de acciz”

(1) Circulația pe piața internă a producției alcoolice ambalate se permite doar după marcarea acesteia cu „Timbru de acciz”, conform condițiilor stabilite la art.123 alin.(5) din [Codul Fiscal al Republicii Moldova nr.1163/1997](#).

(2) Este exceptată de marcarea cu „Timbru de acciz” producția alcoolică ambalată care cade sub incidența art.123 alin.(6) din [Codul Fiscal al Republicii Moldova nr.1163/1997](#).

Articolul 21. – *abrogat*.

Articolul 22. – *abrogat*.

Titlul III

IMPORTUL ȘI EXPORTUL ALCOOLULUI ETILIC ȘI A PRODUCȚIEI ALCOOLICE

Capitolul 1

IMPORTUL ALCOOLULUI ETILIC ȘI AL PRODUCȚIEI ALCOOLICE

Articolul 23. Reglementarea de stat a importului alcoolului etilic și al producției alcoolice

(1) Reglementarea de stat a importului alcoolului etilic și al producției alcoolice cuprinde:

a) licențierea importului de alcool etilic și de producție alcoolică;

b) stabilirea accizelor, a altor impozite și taxe pentru alcoolul etilic și pentru producția alcoolică importate;

c) – *abrogată*;

d) stabilirea cotelor de import ale alcoolului etilic.

(1¹) Evaluarea conformității alcoolului etilic importat, a distilatelor de origine agricolă importate și a producției alcoolice importate, destinate comercializării pe piața internă, se efectuează în condițiile art.17⁷ și 17⁸.

(2) Alcoolul etilic se importă în baza licenței pentru importul și păstrarea alcoolului etilic, care se eliberează de autoritatea de licențiere în baza avizului prealabil pentru dreptul de import al alcoolului etilic.

(2¹) Avizul prealabil pentru dreptul de import al alcoolului etilic se solicită de autoritatea de

licențiere și se eliberează de către organul abilitat cu funcții de control de stat în domeniul fabricării și circulației alcoolului etilic și a producției alcoolice.

(3) Autoritatea de licențiere, în ziua înregistrării cererii privind emiterea licenței pentru importul și păstrarea alcoolului etilic, prezintă organului abilitat cu funcții de control de stat în domeniul fabricării și circulației alcoolului etilic și a producției alcoolice solicitarea de eliberare a avizului prealabil pentru dreptul de import al alcoolului etilic, în care se indică:

a) denumirea, forma juridică de organizare, adresa juridică (sediul), codul fiscal al întreprinderii;
b) cantitatea alcoolului etilic care urmează a fi importat;
c) faptul că volumul de alcool etilic solicitat de agenții economici din alt domeniu decât cel de fabricare și comercializare a produselor alcoolice a fost coordonat cu organele abilitate.

(4) La cererea pentru eliberarea avizului prealabil se anexează:

a) copia licenței pentru fabricarea, păstrarea și comercializarea angro a producției alcoolice;
b) prognoza de producere și calculul volumului de alcool etilic necesar pentru realizarea programului de producere.

(5) Cererea pentru eliberarea avizului prealabil se examinează în termen de 3 zile lucrătoare de la data parvenirii acesteia.

(6) Avizul prealabil pentru dreptul de import al alcoolului etilic se eliberează autorității de licențiere și solicitantului de licență în mod gratuit.

(6¹) Comunicarea dintre solicitantul licenței pentru importul și păstrarea alcoolului etilic, autoritatea de licențiere și organul abilitat cu funcții de control de stat în domeniul fabricării și circulației alcoolului etilic și a producției alcoolice se desfășoară prin intermediul Sistemului informațional automatizat de gestionare și eliberare a actelor permissive (SIA GEAP) și al Sistemului informațional integrat „e-ANSA”.

(7) Titularii de licență pentru importul și păstrarea alcoolului etilic, după efectuarea procedurilor de import, sunt obligați să prezinte organului abilitat cu funcții de control de stat în domeniul fabricării și circulației alcoolului etilic și a producției alcoolice informația despre volumul alcoolului etilic importat în baza licenței și conform avizului acordat în prealabil.

[Art.23 modificat prin Legea nr.407 din 21.12.2023, în vigoare 30.01.2024]

Articolul 24. Importul alcoolului etilic și al producției alcoolice

(1) Importul alcoolului etilic și al producției alcoolice se efectuează numai de către agenții economici care dețin licența respectivă, prin punctele vamale Leușeni, Ungheni, Giurgiuleşti (auto), Giurgiuleşti (feroviar), Giurgiuleşti-Port (fluvial), Tudora, Palanca, Ocnița, Criva și Otaci. Importul alcoolului etilic se permite numai agenților economici care dețin licență pentru fabricarea producției alcoolice sau pentru producerea articolelor de parfumerie și cosmetică, pentru producerea medicamentelor ori pentru procesele de producere sau prestări de servicii, în procesul tehnologic al cărora este necesară utilizarea alcoolului etilic.

(2) Alcoolul etilic importat, distilatele de origine agricolă importate și producția alcoolică importată trebuie să fie însoțite de certificate de calitate și de certificate de conformitate, emise de țara de origine, precum și sunt verificate de către un organism de evaluare a conformității recunoscut privind corespunderea produselor respective cerințelor actelor normative naționale.

(3) La importul alcoolului etilic și al producției alcoolice, agenții economici vor prezenta organelor vamale, pe lângă celelalte documente prevăzute de actele normative, și licența de import.

(4) – *abrogat.*

(4¹) Se interzice importul băuturilor spirtoase cu concentrația alcoolică de minimum 25% în volum produse din alcool etilic de origine agricolă rectificat de calitate inferioară calității „Lux”, îmbuteliate/ambalate în sticle fără dopuri cu dispersie sau fără alte tipuri de dopuri, confirmate de către instituția publică „Laboratorul central de testare a băuturilor alcoolice/nealcoolice și a produselor conservate”, care ar exclude posibilitatea pătrunderii în sticlă a lichidului din exterior fără deteriorarea dopului.

(4²) Prevederile alin.(4¹) nu se aplică băuturilor spirtoase din categoria rachiurilor obținute pe bază de distilate de origine agricolă, brandyurilor, whiskyurilor, romurilor, lichiorurilor cu un conținut minim de

zahăr de 350 g/dm³, băuturilor spirtoase în ambalaj cu capacitatea de până la 0,25 litri și băuturilor spirtoase în ambalaj din materiale netradiționale. Categoria băuturii spirtoase se definește în actele normative aprobate de Guvern.

(5) – *abrogat*.

(6) – *exclus*.

[Art.24 modificat prin Legea nr.407 din 21.12.2023, în vigoare 30.01.2024]

Articolul 25. – *abrogat*.

[Art.25 modificat prin Legea nr.302 din 03.11.2022, în vigoare 04.09.2023]

Capitolul 2

EXPORTUL ALCOOLULUI ETILIC ȘI AL PRODUCȚIEI ALCOOLICE

Articolul 26. Exportul alcoolului etilic și al producției alcoolice

(1) Alcoolul etilic se exportă doar de către producătorul de alcool etilic.

(2) Guvernul, în conformitate cu [Legea reglementării de stat a activității comerciale externe nr.1031/2000](#), poate interzice exportul alcoolului etilic și al producției alcoolice.

Articolul 27. – *abrogat*.

Titlul IV

CIRCULAȚIA INTERIOARĂ ALCOOLULUI ETILIC ȘI A PRODUCȚIEI ALCOOLICE

Capitolul 1

COMERCIALIZAREA CU RIDICATA A ALCOOLULUI ETILIC ȘI PRODUCȚIEI ALCOOLICE

Articolul 28. Depozite specializate

(1) Producția alcoolică ambalată fabricată în Republica Moldova, precum și cea importată se comercializează cu ridicata doar prin depozite specializate, deținute de agenții economici în modul stabilit de lege.

(2) Agenții economici sunt în drept să posede depozite specializate cu condiția că:

a) dețin licența respectivă;

b) dețin drept de proprietate sau drept de folosință asupra încăperilor pentru depozite cu o suprafață de cel puțin 500 m²;

b¹) dețin drept de proprietate sau drept de folosință asupra încăperilor pentru depozite cu o suprafață de cel puțin 200 m², pentru păstrarea și comercializarea angro a berii și a băuturilor pe bază de bere;

c) dispun de autorizație din partea cel puțin a unui producător pentru vânzarea producției alcoolice în regim de dealer.

(3) Depozitele specializate trebuie să fie acoperite, îngrădite, dotate cu sistem de evidență computerizată, să corespundă cerințelor de protecție antiincendiară și celor metrologice.

(4) În depozitele specializate nu poate fi păstrată altă producție decât producția alimentară.

(5) Agenții economici care desfășoară activități în domeniul fabricării și circulației alcoolului etilic, fabricării medicamentelor, articolelor de parfumerie și de cosmetică cu utilizarea alcoolului etilic sunt obligați să dețină în proprietate depozite-tip pentru păstrarea alcoolului etilic.

(6) Alcoolul etilic se comercializează angro prin depozite-tip pentru păstrarea alcoolului etilic.

[Art.28 modificat prin Legea nr.407 din 21.12.2023, în vigoare 30.01.2024]

Capitolul 2

COMERCIALIZAREA CU AMĂNUNTUL A PRODUCȚIEI ALCOOLICE

Articolul 29. Dreptul de comercializare cu amănuntul a producției alcoolice

(1) Pot comercializa cu amănuntul producție alcoolică numai agenții economici:

a) care au notificat autoritatea administrației publice locale conform [Legii nr.231 din 23 septembrie](#)

[2010](#) cu privire la comerțul interior;

b) care dispun, cu orice titlu, de spații comerciale cu o suprafață de cel puțin 20 m².

(2) Pot comercializa cu amănuntul producție alcoolică numai persoanele care au împlinit vârsta de 18 ani.

(3) – *abrogat*.

(4) – *exclus*.

(5) Procurarea producției alcoolice de import pentru comercializarea cu amănuntul se efectuează numai prin/de la depozite specializate.

Articolul 30. Restricții privind comercializarea cu amănuntul a producției alcoolice

Se interzice comercializarea cu amănuntul a producției alcoolice:

a) în unități comerciale ambulante, cu excepția cazurilor prevăzute la art.21⁵ alin.(1) din [Legea nr.231/2010](#) cu privire la comerțul interior și la lit.b) din prezentul articol;

b) în pavilioane cu o suprafață totală mai mică de 20 m² inclusiv, cu excepția cazurilor prevăzute la art.21⁵ alin.(1) din [Legea nr.231/2010](#) cu privire la comerțul interior;

c) în instituții de învățământ, medicale, preșcolare și în alte instituții de educație, în cămine pentru elevi și studenți, cât și în preajma lor în raza stabilită de autoritățile administrației publice locale, la întreprinderi și la șantierul de construcții și reparații;

d) în construcțiile sportive și pe teritoriul aferent acestora, pe terenurile sportive;

e) în ospătării dietetice și în cafenele pentru copii, în locuri de comerț pentru copii și adolescenți;

f) în sediile autorităților publice, cu excepția obiectelor staționare de alimentație publică;

g) în preajma edificiilor de cult religioasă în raza stabilită de autoritățile administrației publice locale de comun acord cu reprezentanții cultelor respective;

h) în cimitire, penitenciare, unități militare și arsenale;

i) în întreprinderile de transport public;

j) persoanelor care nu au atins vârsta de 18 ani. Pentru a se asigura că persoana care cumpără producție alcoolică a atins vârsta de 18 ani, comercianții (vânzătorii) și salariații oricăror întreprinzători care interacționează cu cumpărătorul (inclusiv la livrare) sunt obligați să solicite de la cumpărător prezentarea actului de identitate sau a altui act oficial cu fotografia persoanei, care să ateste vârsta acesteia. În cazul în care cumpărătorul refuză să prezinte actul de identitate, comerciantul (vânzătorul) și salariații oricăror întreprinzători care interacționează cu cumpărătorul (inclusiv la livrare) în sensul prezentului articol nu au dreptul să-i vândă acestuia ori să-i transmită fizic producția alcoolică livrată;

k) prin depozite specializate;

l) în magazinele alimentare și în alte puncte de comerț cu amănuntul între orele 22.00–8.00, cu excepția magazinelor aflate în punctele internaționale de trecere a frontierei de stat;

m) în magazinele alimentare și în alte puncte de comerț cu amănuntul în ambalaj de plastic cu capacitatea mai mică de 0,25 litri.

Articolul 31. Interdicția circulației gratuite a producției alcoolice

(1) Se interzice:

a) transmiterea producției alcoolice în calitate de salariu, premiu, indemnizație de asigurare socială;

b) răspândirea fără plată a producției alcoolice, cu excepția producției alcoolice destinate pentru publicitate;

c) oferirea producției alcoolice în calitate de premii în cadrul concursurilor și jocurilor de noroc.

(2) Alte restricții privind circulația gratuită a producției alcoolice se stabilesc prin lege.

Titlul V

RĂSPUNDEREA PENTRU ÎNCĂLCAREA LEGISLAȚIEI CU PRIVIRE LA FABRICAREA ȘI CIRCULAȚIA ALCOOLULUI ETILIC ȘI A PRODUCȚIEI ALCOOLICE

Articolul 32. Răspunderea pentru încălcarea legii

Încălcarea prevederilor prezentei legi atrage răspunderea civilă, contravențională sau penală prevăzută de legislație.

[Art.32 modificat prin Legea nr.407 din 21.12.2023, în vigoare 30.01.2024]

Articolul 33. Retragerea din circulație a alcoolului etilic și a producției alcoolice care nu corespund cerințelor legii

(1) Se retrag din circulație, în temeiul hotărârilor organelor abilitate în conformitate cu legea, alcool etilic și producția alcoolică în cazul în care:

- a) lipsește licența respectivă;
- b) lipsește certificatul de conformitate sau declarația de conformitate pe propria răspundere, după caz;
- c) producția nu este marcată;
- c¹) nu sunt respectate cerințele art.17–17⁶;
- d) calitatea producției nu corespunde documentației normative;
- e) producția conține alcool etilic fabricat din materie primă nealimentară sau adaosuri interzise pentru fabricarea ei;
- f) în documentele de însoțire nu este indicat posesorul;
- g) producția nu este însoțită de documente care confirmă legalitatea fabricării și circulației ei;
- g¹) producția conține indicația geografică ce identifică alt produs care nu este de origine din locul menționat în această indicație, inclusiv în cazul în care este menționată și adevărata origine a produsului și în cazul în care indicația geografică respectivă este utilizată în traducere ori este însoțită de expresii precum „de genul”, „de tipul”, „de stilul”, „imitație” sau de alte expresii similare;
- g²) producția conține denumirea unei specialități tradiționale garantate, în măsura în care utilizarea acesteia este abuzivă, constituie o imitare ori evocare și/sau ar putea induce în eroare consumatorul;
- h) producția este falsificată (contrafăcută);
- i) producția se comercializează în locuri ce nu au fost notificate autorității administrației publice locale conform [Legii nr.231 din 23 septembrie 2010](#) cu privire la comerțul interior;
- j) alcoolul etilic se comercializează cu amănuntul în rețeaua de comerț;
- k) alcoolul etilic se comercializează în rețeaua de farmacii în recipiente cu o capacitate mai mare de 100 ml.

(2) Sechestrarea și confiscarea alcoolului etilic și a producției alcoolice aflate în circulație ilicită se efectuează în condițiile legii.

(3) Alcoolul etilic și producția alcoolică, retrase din circulație conform alin.(1) al prezentului articol, trec în posesia statului, sunt preluate la evidență de către Serviciul Fiscal de Stat și sunt supuse expertizei calității de către un organism de evaluare a conformității recunoscut.

(4) În baza rezultatelor expertizei, alcoolul etilic și producția alcoolică retrase din circulație:

- a) se comercializează, în bază de concurs, în calitate de materie primă, agenților economici titulari de licențe pentru fabricarea, păstrarea și comercializarea angro a alcoolului etilic și a producției alcoolice sau pentru fabricarea producției nealimentare;
- b) se nimicesc.

(5) Modul de achitare pentru expertiza calității, de comercializare, în calitate de materie primă, sau de nimicire a alcoolului etilic și producției alcoolice menționate la alin.(3) este stabilit prin lege.

[Art.33 completat prin Legea nr.407 din 21.12.2023, în vigoare 30.01.2024]

Titlul VI **DISPOZIȚII FINALE ȘI TRANZITORII**

Articolul 34. – *exclus.*

Articolul 35. Valabilitatea licențelor eliberate anterior

Licențele pentru comercializarea cu amănuntul a băuturilor alcoolice, eliberate până la intrarea în vigoare a [Legii nr.451-XV din 30 iulie 2001](#) privind licențierea unor genuri de activitate, sunt valabile până

la expirarea termenului lor de valabilitate.

Articolul 36. Punerea în aplicare a prezentei legi

(1) Prezenta lege intră în vigoare la data publicării.

(2) Guvernul, în termen de 3 luni:

a) va prezenta Parlamentului propuneri pentru aducerea legislației în vigoare în concordanță cu prezenta lege;

b) va adopta actele normative necesare pentru punerea în aplicare a prezentei legi;

c) va întreprinde măsuri organizatorico-administrative orientate spre punerea în aplicare a prezentei legi, precum și spre asigurarea tehnico-materială și financiară a instituțiilor autorizate a organiza executarea ei.

PREȘEDINTELE PARLAMENTULUI Dumitru DIACOV

Nr.1100-XIV. Chișinău, 30 iunie 2000.

Anexa.

Mențiuni de sănătate și pictograme

Mențiunea de sănătate	Pictogramă
„Alcoolul poate dăuna copilului nenăscut”	
„Nu oferiți alcool minorilor”	
„Alcoolul încetinește viteza de reacție – nu consuma alcool dacă conduci vehicule”	
„Alcoolul poate cauza dependență”	

[Anexa modificată prin Legea nr.407 din 21.12.2023, în vigoare 30.01.2024]

* Republicată în temeiul art.III alin.(2) din [Legea nr.77/2022](#), Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2022, nr.115-117, art.198; în vigoare 20.04.23

Modificată prin legile Republicii Moldova:

- 1) [Legea nr.267 din 23.12.2011](#) – Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2012, nr.13-14, art.32; în vigoare 13.01.12;
- 2) [Legea nr.22 din 01.03.2012](#) – Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2012, nr.92, art.290;
- 3) [Legea nr.178 din 11.07.2012](#) – Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2012, nr.190-192, art.644; în vigoare 14.09.12;
- 4) [Legea nr.262 din 16.11.2012](#) – Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2013, nr.6-9, art.30; în vigoare 11.02.13;
- 5) [Legea nr.153 din 01.07.2016](#) – Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2016, nr.215-216, art.475; în vigoare 19.07.16;
- 6) [Legea nr.230 din 23.09.2016](#) – Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2016, nr.369-378, art.755;
- 7) [Legea nr.34 din 17.03.2017](#) – Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2017, nr.109-118, art.165; în vigoare 30.05.17;
- 8) [Legea nr.80 din 05.05.2017](#) – Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2017, nr.162-170, art.284;
- 9) [Legea nr.178 din 21.07.2017](#) – Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2017, nr.301-315, art.537;
- 10) [Legea nr.185 din 21.09.2017](#) – Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2017, nr.371-382, art.632; în vigoare 27.10.17;
- 11) [Legea nr.79 din 24.05.2018](#) – Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2018, nr.195-209, art.338;
- 12) [Legea nr.124 din 12.07.2018](#) – Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2018, nr.321-332, art.511;
- 13) [Legea nr.77 din 31.03.2022](#) – Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2022, nr.115-117, art.198; în vigoare 20.04.23;

- 14) [Legea nr.196 din 14.07.2022](#) – Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2022, nr.221-229, art.434; în vigoare 01.01.23;
- 15) [Legea nr.302 din 03.11.2022](#) – Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2022, nr.349-361, art.669; în vigoare 11.11.22;
- 16) [Legea nr.60 din 17.03.2023](#) – Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2023, nr.113-116, art.184; în vigoare 05.04.2023.